

ттю амортизований протягом найменшого з двох: терміну служби або терміну оренди.

Таким чином, МСФЗ допускають альтернативні варіанти відображення прав користування земельними ділянками та прав оренди в бухгалтерському обліку суб'єктів господарювання. На наш погляд, вибір варіанту облікового відображення слід здійснювати з врахуванням національного правового регулювання реалізації прав користування земельними ділянками та прав оренди, їх економіко-правової сутності.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Ліга: Закон еліт. – 1999-2012.
2. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Ліга: Закон еліт. – 1999-2012.
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408.

УДК 657.37:006.3

С.О. КУЧЕРКОВА, *к.е.н., доцент,*
кафедра обліку і аудиту,

Таврійський державний агротехнологічний університет,
м. Мелітополь

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА П(С)БО ТА МСФЗ: ОСНОВНІ НЕВІДПОВІДНОСТІ

Стратегія реформування системи бухгалтерського обліку, яка відбувається в Україні, передбачає застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності, що характерно для більшості країн з розвиненою інфраструктурою ринкових відносин. Максимальна інтеграція та приведення бухгалтерського обліку в

Україні до загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів є необхідною умовою її активної співпраці з усіма цивілізованими зарубіжними країнами і розширення зовнішньоекономічних зв'язків українських підприємств.

Необхідність застосування МСФЗ на сьогодні - це надійна та зіставна основа для оцінки фінансових результатів діяльності та фінансового стану, неможливість без них здійснення порівняльного аналізу в зв'язку з відмінностями в бухгалтерському обліку пошук інвесторами нових ринків інвестування капіталу; потреба у достовірній та зрозумілій фінансовій інформації, а також забезпечення виконання завдань Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава».

Згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1223 фінансова звітність та консолідована фінансова звітність складаються за міжнародними стандартами фінансової звітності публічними акціонерними товариствами, банками, страховиками починаючи з 1 січня 2012 р., а також підприємствами, які провадять господарську діяльність за такими видами:

надання фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення (група 64 КВЕД ДК 009:2010), а також недержавне пенсійне забезпечення (група 65.3 КВЕД ДК 009:2010) — починаючи з 1 січня 2013 року;

допоміжна діяльність у сферах фінансових послуг і страхування (група 66 КВЕД ДК 009:2010) — починаючи з 1 січня 2014 року.

Всі інші підприємства самостійно визначають доцільність застосування міжнародних стандартів для складання фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності.

Вимоги чинного законодавства щодо переходу значної кількості вітчизняних підприємств на МСФЗ зумовлюють необхідність докладного вивчення цих положень, зокрема вважаємо доцільно впровадити в навчальний процес ВНЗ України таку дисципліну. Адже студенти – майбутні фахівці в сфері бухгалтерського обліку і аудиту.

Основні методологічні принципи складання фінансової звітності в Україні регулюються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та затвердженими Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку: П(С)БО 1, П(С)БО 2, П(С)БО 3, П(С)БО 4, П(С)БО 5, П(С)БО 6, П(С)БО 29.

Однак процеси гармонізації та стандартизації, які відбуваються в усьому світі, вимагають зближення національної системи бухгалтерського обліку і звітності з міжнародними стандартами. У зв'язку з цим, в Україні відбулися деякі зміни щодо складання фінансової звітності вітчизняними підприємствами.

Для складання фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності використовуються МСФЗ, якщо вони не суперечать чинному законодавству, а також є оприлюдненими на офіційному сайті Міністерства Фінансів України.

Порівнявши Положення (стандарти) бухгалтерського обліку та МСФЗ, що стосуються фінансової звітності, виявлено деякі розбіжності у фінансовій звітності відповідно до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (табл. 1).

Таблиця 1

Відмінності у фінансовій звітності відповідно до П(С)БО та МСФЗ

Критерій	П(С)БО	МСФЗ
Визначення фінансової звітності	Це бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів за звітний період	Це структуроване відображення фінансового стану та фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання
Склад фінансової звітності	Регламентовані типові форми звітності, затверджені МФУ: Баланс; Звіт про фінансові результати; Звіт про рух грошових коштів; Звіт про власний капітал; Примітки до звітів; Додаток до приміток до річної фінансової звітності	Форма звітності не регламентована, комплект складається з: Звіт про фінансовий стан (Баланс), Звіт про сукупні прибутки та збитки, Звіт про рух грошових коштів; Звіт про зміни у власному капіталі; Примітки до звітів
Статті з прочерками	За відсутності показника в статті типової форми ставиться прочерк	Статті, що не мають показників, у звітності не наводяться

Продовження табл. 1

Несуттєві статті	Не вказано, що стандарти не застосовуються до несуттєвих статей	Не застосовуються до несуттєвих статей. Тобто підприємству не обов'язково розкривати інформацію, якщо стаття несуттєва
Звітна дата	Є фіксованою	Не є фіксованою
Грошовий вимірник	У грошовій одиниці України	У будь-якій грошовій одиниці
Проміжна звітність	Складається щоквартально	Період звіту може обирати саме підприємство
Проміжна звітність:	Складають наростаючим підсумком з початку року	Звіт про сукупний дохід подається за поточний проміжний період та наростаючим підсумком за поточний рік до дати звітності
Звіт про фінансові результати		
Виняток для відображення відстрочених податків та витрат з податку на прибуток	Відстрочені податкові активи та зобов'язання можуть відображатися в сумі на кінець попереднього року. Витрати з податку на прибуток відображаються в сумі поточного податку	Виключення відсутнє
Види звітності	Консолідована та індивідуальна	Консолідована, відокремлена, індивідуальна. Індивідуальну звітність не складають материнські компанії. При складанні відокремленої звітності метод участі в капіталі для обліку інвестицій не використовують
Примітки	Подається окремими суб'єктами Господарювання у вигляді Ф. 5 «Примітки до річної фінансової звітності». П(С)БО містять вимоги щодо розкриття інформації в примітках. Посилання на примітки у звітах не вказуються. У Ф 5 порівняльна інформація не наводиться	Примітки подаються в довільній формі. Посилання на примітки у звітності є обов'язковим. Подається порівняльна інформація за попередній період.

За національною системою бухгалтерського обліку відхилення від П(С)БО, а також використання аналогій не допускається. Тоді як за використання МСФЗ відхилення можливе, якщо виконання вимог стандарту може ввести в оману користувача настільки, що це буде суперечити меті складання фінансової звітності. Якщо МСФЗ немає положень щодо регулювання обліку якоїсь конкретної операції, не забороняється використовувати положень інших стандартизованих систем, «споріднених» з системою МСФЗ.

На відміну від П(С)БО, за МСФЗ принцип обачності не являється принципом складання фінансової звітності, а співвідношення затрати-вигоди розглядається як одна з підстав представлення даних у фінансовій звітності.

УДК 347.725:[006.032:657]

А.М. МОРОЗОВА, *м.н.с.,*
ННЦ "Інститут аграрної економіки" НААН, м. Київ

ЗАСТОСУВАННЯ МСФЗ ПУБЛІЧНИМИ АКЦІОНЕРНИМИ ТОВАРИСТВАМИ

Інвестори та користувачі фінансової інформації різних країн світу прагнуть мати прозору, зрозумілу, надійну та узгоджену інформацію. Інформацію, яка б в повній мірі розкривала діяльність суб'єктів господарювання та створювала достовірну базу для визнання доходів і витрат, оцінки активів і зобов'язань, яка б надавала можливість об'єктивно оцінювати не лише їх потенціал та ухвалювати відповідні управлінські рішення, а й оцінювати існуючі фінансові ризики. Вирішенням даної проблеми, на думку багатьох вітчизняних учених та практиків, є впровадження та застосування єдиних міжнародних стандартів.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ) є ефективним інструментом підвищення прозорості і зрозумілості інформації. Принципи, які закладені в порядок формування звітності на основі МСФЗ, роблять її адекватнішою і здатною відобразити реальний майновий стан підприємства. МСФЗ якісно впливають на можливості керівництва в області управління підп-